

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

4 Απριλίου 2019

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 1117

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 21022

Έγκριση Κανονισμού του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο: «Θεωρία Δικαίου και Διεπιστημονικές Νομικές Σπουδές» του Τμήματος Νομικής της Νομικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
(Συνεδρίαση 2958/12 και 13-4-2018)

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του ν. 4485/2017, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει «Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» και ιδίως του άρθρου 45 παρ. 1 (ΦΕΚ 114 Α΄).

2. Τις υπουργικές αποφάσεις με αριθμό: α) 216772/Ζ1/8-12-2017 (ΦΕΚ 4334/τ.Β΄/12-12-2017): «Τρόπος κατάρτισης του αναλυτικού προϋπολογισμού λειτουργίας και της έκθεσης βιωσιμότητας των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών» και β) 131757/Ζ1/2-8-2018 (ΦΕΚ 3387/τ.Β΄/10-8-2018): «Ρύθμιση θεμάτων απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών των Ελληνικών ΑΕΙ».

3. Τις εγκυκλίους του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων με αριθμό: α) 203446/Ζ1/22-11-2017 «Διευκρινήσεις σχετικά με την εφαρμογή διατάξεων του ν. 4485/2017 (Α΄ 114), β) 163204/Ζ1 ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΝ/29-9-2017 «Εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4485/2017 (Α΄ 114) για θέματα μεταπτυχιακών σπουδών και εκπόνησης διδακτορικών διατριβών - Λοιπά θέματα» και γ) 227378/Ζ1 ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΝ/22-12-2017 «Εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4485/2017 (Α΄ 114) για θέματα μεταπτυχιακών σπουδών.

4. Τις διατάξεις του ν. 3374/2005 και ιδίως τα άρθρα 14 και 15 (ΦΕΚ 189/τ.Α΄/2.8.2005) «Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση. Σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων. Παράρτημα διπλώματος», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

5. Την απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος Νομικής της Νομικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (συνεδρίαση 102/27-2-2018).

6. Την απόφαση της Συγκλήτου 29305/10-7-2018

(ΦΕΚ 3645/τ.Β΄/27-8-2018) ίδρυσης του ΠΜΣ με τίτλο: «Θεωρία Δικαίου και Διεπιστημονικές Νομικές Σπουδές» του Τμήματος Νομικής της Νομικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

7. Την 17746/28-1-2015 (ΦΕΚ 258/τ.Β΄/24-2-2015) απόφαση του Συμβουλίου του ΑΠΘ: «Έγκριση της αριθμ. 17508/23-1-2015 πράξης του Πρύτανη του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Α.Π.Θ.), περί του ορισμού Αναπληρωτών Πρύτανη του Α.Π.Θ., μεταβίβασης αρμοδιοτήτων στους Αναπληρωτές Πρύτανη και καθορισμού της σειράς αναπλήρωσης του Πρύτανη».

8. Την 967/11-9-2018 (ΦΕΚ 4094/τ.Β΄/19-9-2018) απόφαση της Συγκλήτου του ΑΠΘ: «Έγκριση της 886/10-9-2018 πράξης του Πρύτανη του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, περί «Τροποποίησης της αριθμ. 17508/23-2015 πράξης του Πρύτανη του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου (Α.Π.Θ.), περί ορισμού Αναπληρωτών Πρύτανη του Α.Π.Θ., μεταβίβασης αρμοδιοτήτων στους Αναπληρωτές Πρύτανη και καθορισμού της σειράς αναπλήρωσης του Πρύτανη» που είχε εγκριθεί με την 17746/28-1-2015 (ΦΕΚ 258/τ.Β΄/24-2-2015) απόφαση του Συμβουλίου Α.Π.Θ.

9. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της απόφασης αυτής δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού ή του τακτικού προϋπολογισμού του ΑΠΘ, αποφασίζουμε:

Εγκρίνουμε τον Κανονισμό του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο: «Θεωρία Δικαίου και Διεπιστημονικές Νομικές Σπουδές» του Τμήματος Νομικής της Νομικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ως εξής:

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΟΜΙΚΗΣ ΑΠΘ ΜΕ ΤΙΤΛΟ:
«ΘΕΩΡΙΑ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ
ΝΟΜΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ»
ΜΕΡΟΣ Α΄

Άρθρο 1
Σκοπός του ΠΜΣ

Το ΠΜΣ αποσκοπεί στην προαγωγή της γνώσης και την ανάπτυξη της έρευνας, καθώς και στην ικανοποίηση των εκπαιδευτικών, ερευνητικών, κοινωνικών, πολιτιστικών και αναπτυξιακών αναγκών της χώρας στο γνωστικό

αντικείμενο «Θεωρία Δικαίου και Διεπιστημονικές Νομικές Σπουδές», καθώς και στην κατάρτιση επιστημόνων υψηλού επιπέδου.

Άρθρο 2
Μεταπτυχιακό τίτλο

Το ΠΜΣ απονέμει Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο: «Θεωρία Δικαίου και Διεπιστημονικές Νομικές Σπουδές».

Άρθρο 3
Διοίκηση του ΠΜΣ

Τα αρμόδια Όργανα για τη διοίκηση, οργάνωση και λειτουργία του ΠΜΣ είναι:

α) Η Σύγκλητος του ΑΠΘ, η οποία είναι αρμόδια για τα θέματα ακαδημαϊκού, διοικητικού, οργανωτικού και οικονομικού χαρακτήρα, και ασκεί όσες αρμοδιότητες σχετικά με το ΠΜΣ δεν ανατίθενται από το νόμο ειδικώς σε άλλα όργανα.

β) Η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών, που αποτελείται από τον Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Φοιτητικών Θεμάτων, ο οποίος εκτελεί χρέη Προέδρου, και τους Κοσμήτορες του ΑΠΘ ως μέλη και έχει τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στο άρθρο 32 παρ. 5 του ν. 4485/2017.

γ) Η Συνέλευση του Τμήματος Νομικής, η οποία έχει τις αρμοδιότητες που ορίζονται στο άρθρο 31 παρ. 3 του ν. 4485/2017.

δ) Η Συντονιστική Επιτροπή (ΣΕ) του ΠΜΣ, η οποία απαρτίζεται από πέντε (5) μέλη ΔΕΠ του Τμήματος, που έχουν αναλάβει μεταπτυχιακό έργο και εκλέγονται από τη Συνέλευση του Τμήματος για διετή θητεία και είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και τον συντονισμό της λειτουργίας του ΠΜΣ.

ε) Ο Διευθυντής του ΠΜΣ, ο οποίος είναι μέλος της ΣΕ και ορίζεται μαζί με τον αναπληρωτή του, με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος για διετή θητεία. Ο Διευθυντής δεν μπορεί να έχει περισσότερες από δύο (2) συνεχόμενες θητείες και δεν δικαιούται επιπλέον αμοιβή για το διοικητικό του έργο. Ο Διευθυντής έχει τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στο άρθρο 31 παρ. 8 του ν. 4485/2017 και όποιες άλλες ορίζονται από τη Συνέλευση του Τμήματος (άρθρο 45, παρ. 1γ).

Άρθρο 4
Προϋποθέσεις εγγραφής

1. Στο ΠΜΣ γίνονται δεκτοί: (α) πτυχιούχοι Νομικής Πανεπιστημίων της ημεδαπής ή αντίστοιχων Σχολών ή Τμημάτων αναγνωρισμένων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής, (β) πτυχιούχοι συναφών με το αντικείμενο του ΠΜΣ Τμημάτων ή Σχολών Πανεπιστημίων και πέραν της Νομικής, και ειδικότερα των κοινωνικών, πολιτικών, οικονομικών και ανθρωπιστικών επιστημών, διεθνών σχέσεων και δημόσιας διοίκησης.

2. Ο αριθμός των εισακτέων κατ' έτος ορίζεται κατ' ανώτατο όριο σε 30 φοιτητές.

3. Η εισαγωγή στο ΠΜΣ γίνεται με εισαγωγικές εξετάσεις, μετά από προκήρυξη, που πραγματοποιείται εντός του μηνός Μαΐου κάθε έτους.

4. Η προκήρυξη προσδιορίζει:

- α) Τα απαραίτητα προσόντα των υποψηφίων.
- β) Τα δικαιολογητικά και την προθεσμία υποβολής τους.
- γ) Τον τρόπο υποβολής των δικαιολογητικών.
- δ) Τις ημερομηνίες διεξαγωγής των εξετάσεων.
- ε) Τη διαδικασία αξιολόγησης των υποψηφίων.

5. Ο υποψήφιος υποβάλλει στη Γραμματεία του ΠΜΣ τα παρακάτω δικαιολογητικά:

α) Αίτηση συμμετοχής στο ΠΜΣ.

β) Αντίγραφο πτυχίου ή πτυχίων ελληνικού πανεπιστημίου, ή σε περίπτωση πτυχιούχων πανεπιστημίων της αλλοδαπής, πιστοποιητικό αναγνώρισης ισοτιμίας και αντιστοιχίας από το ΔΟΑΤΑΠ καθώς και αντιστοιχία της βαθμολογικής κλίμακας αυτών με τη βαθμολογική κλίμακα των ημεδαπών τίτλων.

γ) Πιστοποιητικό σπουδών με αναλυτική βαθμολογία όλων των προπτυχιακών μαθημάτων, στο οποίο αναγράφεται και ο ακριβής βαθμός του πτυχίου.

δ) Φωτοτυπία της αστυνομικής ταυτότητας.

ε) Οι αλλοδαποί υποψήφιοι καταθέτουν πιστοποιητικό επάρκειας της ελληνικής γλώσσας από Σχολείο Νέας Ελληνικής Γλώσσας πανεπιστημιακού ιδρύματος ή ελληνικό απολυτήριο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ή πτυχίο ελληνόγλωσσου Πανεπιστημιακού Τμήματος.

Επιπλέον των παραπάνω δικαιολογητικών, ο υποψήφιος, αν επιθυμεί να απαλλαγεί από την εξέταση της ξένης γλώσσας, υποβάλλει πιστοποιητικό άριστης γνώσης (επίπεδο C2) της αγγλικής, γαλλικής ή γερμανικής γλώσσας, σύμφωνα με το σύστημα του Συμβουλίου της Ευρώπης, το οποίο γίνεται αποδεκτό από το ΑΣΕΠ.

Άρθρο 5

Διαδικασία και κριτήρια επιλογής εισακτέων

1. Οι υποψήφιοι εξετάζονται σε δύο κατ' επιλογήν μαθήματα, από τα ακόλουθα:

- (α) Ιστορία του Δικαίου
- (β) Φιλοσοφία και Μεθοδολογία του Δικαίου
- (γ) Κοινωνιολογία του Δικαίου
- (δ) Εκκλησιαστικό Δίκαιο, και
- (ε) Δίκαιο και Πληροφορική.

Απαιτείται επίσης η επιτυχής γραπτή εξέταση στην αγγλική, γαλλική ή γερμανική γλώσσα σε νομικό κείμενο γενικού περιεχομένου, εκτός εάν οι υποψήφιοι έχουν πιστοποιημένη άριστη γνώση της αγγλικής, γαλλικής ή γερμανικής γλώσσας, σύμφωνα με το σύστημα του Συμβουλίου της Ευρώπης, το οποίο γίνεται αποδεκτό από το ΑΣΕΠ.

2. Η Συνέλευση του Τμήματος ορίζει κατ' έτος, το αργότερο εντός Μαΐου, Επιτροπή Επιλογής και Εξέτασης, απαρτιζόμενη από τα μέλη ΔΕΠ που ορίζονται ως εξεταστές των μαθημάτων. Ως εξεταστές για τη βαθμολόγηση των γραπτών των υποψηφίων ορίζονται δύο καθηγητές ανά εξεταζόμενο μάθημα, καθώς και ένας ως αναπληρωματικός των κύριων εξεταστών. Εξεταστές ορίζονται καθηγητές ή λέκτορες μεταξύ των διδασκόντων του εξεταζόμενου μαθήματος και, εάν τούτο δεν είναι εφικτό, μεταξύ των διδασκόντων συναφών μαθημάτων. Ως εξεταστές για την ξένη γλώσσα μπορούν να ορίζονται καθηγητές και λέκτορες της Σχολής ή και ένας μέλος της

κατηγορίας Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.) της αντίστοιχης ξένης γλώσσας. Οι δύο εξεταστές βαθμολογούν ισότιμα. Η βαθμολογία της ξένης γλώσσας καταχωρείται με τον τελικό χαρακτηρισμό: «επιτυχώς» ή «ανεπιτυχώς» και όχι με αριθμητικό βαθμό.

3. Η Επιτροπή καταρτίζει πλήρη κατάλογο με όλους τους υποψηφίους και, ύστερα από τον σχετικό έλεγχο, απορρίπτει όσους δεν πληρούν τα ελάχιστα κριτήρια που ορίζονται στον παρόντα Κανονισμό και την Προκήρυξη.

4. Οι εξετάσεις πραγματοποιούνται το πρώτο δεκαήμερο του Σεπτεμβρίου, με καλυμμένα τα στοιχεία των υποψηφίων και η βαθμολόγηση των γραπτών ολοκληρώνεται το αργότερο ως το τέλος του δεύτερου δεκαήμερου του ίδιου μήνα.

5. Ο υποψήφιος θεωρείται ότι πέτυχε στις εισαγωγικές εξετάσεις του ΠΜΣ, όταν το άθροισμα των βαθμών των δύο εξεταστών σε καθένα από τα δύο εξετασθέντα μαθήματα είναι τουλάχιστον δώδεκα (12), και παράλληλα επιτυγχάνει στο μάθημα της ξένης γλώσσας. Η βαθμολογική κλίμακα για κάθε εξεταστή είναι μηδέν ως δέκα (0 - 10).

6. Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας και την αποκάλυψη των ονομάτων ενώπιον της Επιτροπής Επιλογής και Εξέτασης, η Επιτροπή καταρτίζει πίνακα επιτυχόντων. Κριτήρια αξιολόγησης για την κατάταξη των επιτυχόντων είναι:

α. Η βαθμολογία σε κάθε εξεταζόμενο μάθημα, με βαθμολογική κλίμακα δώδεκα ως είκοσι (12 - 20), με συντελεστή αξιολόγησης 0,35 και μέγιστη βαθμολογία για κάθε μάθημα τα επτά (7) μόρια ($20 \times 0,35=7$). Το μάθημα της ξένης γλώσσας δεν λαμβάνει συντελεστή αξιολόγησης και αρκεί η επιτυχής εξέτασή του.

β. Ο βαθμός πτυχίου, με βαθμολογική κλίμακα πέντε ως δέκα (5 - 10), με συντελεστή αξιολόγησης 0,5 και μέγιστη βαθμολογία τα πέντε (5) μόρια ($10 \times 0,5=5$).

γ. Η πιστοποιημένη άριστη γνώση σύμφωνα με τα καθιερωμένα διεθνή πρότυπα (επίπεδο C2) δύο ξένων γλωσσών (αγγλικά, γαλλικά, γερμανικά), με βαθμολογία ένα (1) μόριο.

7. Για την τελική βαθμολογία λαμβάνεται υπόψη ο ακέραιος αριθμός και τα τρία πρώτα δεκαδικά ψηφία. Ο πίνακας επιτυχόντων επικυρώνεται από τη Συνέλευση του Τμήματος. Σε περίπτωση ισοβαθμίας, θεωρούνται όλοι οι ισοβαθμούντες υποψήφιοι ως επιτυχόντες.

8. Ο τελικός πίνακας των επιτυχόντων αναρτάται στον πίνακα ανακοινώσεων της Γραμματείας και στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

Άρθρο 6

Εγγραφή επιτυχόντων και δηλώσεις μαθημάτων

1. Οι εγγραφές των εισαγομένων μεταπτυχιακών φοιτητών αρχίζουν μετά από ανακοίνωση της Γραμματείας του ΠΜΣ. Η χρονική διάρκεια των εγγραφών είναι δέκα (10) ημέρες. Τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την εγγραφή είναι: α) φωτοτυπία της αστυνομικής ταυτότητας και β) μία (1) φωτογραφία, εκτός αν κριθούν απαραίτητα και περαιτέρω δικαιολογητικά μετά από απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

2. Μαζί με τα πιο πάνω δικαιολογητικά, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές δηλώνουν τα μαθήματα που θα παρακολουθήσουν κατά το πρώτο εξάμηνο των σπουδών τους. Η διαδικασία αυτή επαναλαμβάνεται και αμέσως μετά την ολοκλήρωση της εξεταστικής περιόδου του Φεβρουαρίου, για τα μαθήματα του εαρινού εξαμήνου. Οι σχετικές δηλώσεις καταχωρίζονται ηλεκτρονικά στην ατομική μερίδα του μεταπτυχιακού φοιτητή.

Άρθρο 7

Διάρκεια σπουδών

1. Η χρονική διάρκεια φοίτησης στο ΠΜΣ είναι τρία (3) εξάμηνα. Κατά τα δύο πρώτα πραγματοποιείται η διδασκαλία των μαθημάτων και κατά το τρίτο εξάμηνο η συγγραφή της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

2. Το χειμερινό εξάμηνο αρχίζει την πρώτη εβδομάδα του Οκτωβρίου και διαρκεί δεκατρείς (13) πλήρεις εβδομάδες. Την πρώτη εβδομάδα του Φεβρουαρίου πραγματοποιούνται οι εξετάσεις όλων των μαθημάτων του εξαμήνου αυτού. Το εαρινό εξάμηνο αρχίζει τη δεύτερη ή τρίτη εβδομάδα του Φεβρουαρίου και διαρκεί δεκατρείς (13) πλήρεις εβδομάδες. Με εισήγηση της ΣΕ και απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος μπορεί για εξαιρετικούς λόγους να διαφοροποιείται η έναρξη κάθε εξαμήνου.

3. Στο ΠΜΣ παρέχεται η δυνατότητα μερικής φοίτησης για εργαζόμενους φοιτητές, εφόσον αποδεδειγμένα εργάζονται για περισσότερες από είκοσι (20) ώρες εβδομαδιαίως. Παρέχεται επίσης η δυνατότητα μερικής φοίτησης και για μη εργαζόμενους μεταπτυχιακούς φοιτητές, όταν συντρέχουν σοβαροί λόγοι, όπως ασθένεια, σοβαροί οικογενειακοί λόγοι, στράτευση, λόγοι ανωτέρας βίας, εξαιτίας των οποίων αδυνατούν να ανταποκριθούν στις ελάχιστες απαιτήσεις του προγράμματος «πλήρους» φοίτησης. Στην περίπτωση αυτή, θα πρέπει η Συνέλευση του Τμήματος να εγκρίνει την μερική φοίτηση. Η χρονική διάρκεια της μερικής φοίτησης είναι κατ' ανώτατο όριο έξι (6) εξάμηνα. Στα τέσσερα (4) πρώτα ο φοιτητής θα πρέπει να ολοκληρώσει την παρακολούθηση των μαθημάτων και στα τελευταία δύο (2) τη διπλωματική του εργασία.

4. Επίσης στους μεταπτυχιακούς φοιτητές μπορεί να χορηγηθεί, κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης, προσωρινή αναστολή σπουδών, που δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα. Κατά τη διάρκεια της αναστολής, η ιδιότητα του μεταπτυχιακού φοιτητή αναστέλλεται. Ο χρόνος της αναστολής δεν προσμετράται στην ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης. Η αναστολή χορηγείται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος και μόνο αν συντρέχουν οι σοβαροί λόγοι που αναφέρθηκαν στην προηγούμενη παράγραφο. Δεν συνιστά σοβαρό λόγο για τη χορήγηση αναστολής η παρακολούθηση άλλου μεταπτυχιακού ή άλλου εκπαιδευτικού προγράμματος. Ο μεταπτυχιακός φοιτητής, ο οποίος λαμβάνει αναστολή φοίτησης, όταν επανέλθει στη φοίτησή του, εξακολουθεί να υπάγεται στο καθεστώς φοίτησης του χρόνου εγγραφής του ως μεταπτυχιακού φοιτητή.

5. Στους μεταπτυχιακούς φοιτητές μπορεί να χορηγηθεί παράταση φοίτησης μέχρι ένα (1) έτος, κατόπιν αιτιολογημένης απόφασης της Συνέλευσης του Τμήμα-

τος, εφόσον συντρέχουν οι σοβαροί λόγοι που μπορεί να στηρίξουν και τη χορήγηση αναστολής.

Άρθρο 8
Δικαιώματα και υποχρεώσεις
των μεταπτυχιακών φοιτητών

1. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές έχουν όλα τα δικαιώματα, τις παροχές και τις διευκολύνσεις που προβλέπονται και για τους φοιτητές του πρώτου κύκλου σπουδών, πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων.

2. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές του ΠΜΣ υποχρεούνται:

α) Να παρακολουθούν ανελλιπώς τις παραδόσεις, τα εργαστήρια και τις λοιπές δραστηριότητες που προβλέπονται για κάθε μάθημα. Για την επιτυχή παρακολούθηση κάθε μαθήματος, οι φοιτητές πρέπει να έχουν παρακολουθήσει τα 4/5 του συνόλου των ωρών διδασκαλίας του. Σε διαφορετική περίπτωση, πρέπει να παρακολουθήσουν εκ νέου το συγκεκριμένο μάθημα. Εάν δεν συμπληρώνουν τον αναγκαίο αριθμό παρουσιών, πρέπει να επαναλάβουν το εξάμηνο. Στις περιπτώσεις αυτές παρατείνεται αυτοδικαίως η διάρκεια φοίτησης και ο συγκεκριμένος χρόνος αφαιρείται από το χρόνο παράτασης που προβλέπεται στο άρθρο 7 παρ. 5 του παρόντος κανονισμού.

β) Να υποβάλλουν μέσα στις προβλεπόμενες προθεσμίες τις απαιτούμενες εργασίες για κάθε μάθημα.

γ) Να προσέρχονται στις προβλεπόμενες εξετάσεις.

δ) Να υποβάλλουν μέχρι την ημερομηνία που ανακοινώνεται από τη Γραμματεία τη δήλωση με το μάθημα ή τα μαθήματα επιλογής που επιθυμούν να παρακολουθήσουν κάθε εξάμηνο.

ε) Να υποβάλλουν στη Γραμματεία, πριν από την αξιολόγηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής τους εργασίας, υπεύθυνη δήλωση ότι σε αυτήν δεν περιέχονται στοιχεία λογοκλοπής.

στ) Να σέβονται και να τηρούν τις αποφάσεις της ΣΕ και της Συνέλευσης του Τμήματος καθώς και την ακαδημαϊκή δεοντολογία.

ζ) Οι υπότροφοι φοιτητές είναι επιπλέον υποχρεωμένοι, με απόφαση της ΣΕ, να προσφέρουν τις υπηρεσίες που τους ανατίθενται στα μαθήματα, στα Εργαστήρια και στην Έρευνα για το ΠΜΣ.

3. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές του ΠΜΣ υποχρεούνται επίσης στην αρχή κάθε εξαμήνου να καταβάλουν τέλη φοίτησης, το ύψος των οποίων ορίζεται στην Προκήρυξη του προγράμματος. Απαλλάσσονται από τα τέλη φοίτησης οι μεταπτυχιακοί φοιτητές, όταν συντρέχουν τα εισοδηματικά κριτήρια που ορίζει ο νόμος, εφόσον δεν έχουν τύχει αντίστοιχης απαλλαγής για τη συμμετοχή τους σε άλλο ΠΜΣ. Οι απαλλασσόμενοι φοιτητές δεν θα ξεπερνούν το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού αριθμού των φοιτητών που εισάγονται στο ΠΜΣ. Εάν οι δικαιούχοι υπερβαίνουν το ανωτέρω ποσοστό, επιλέγονται με σειρά κατάταξης, ξεκινώντας από αυτούς που έχουν το μικρότερο εισόδημα. Η αίτηση απαλλαγής τελών φοίτησης υποβάλλεται από τον ενδιαφερόμενο στη Γραμματεία του ΠΜΣ, ύστερα από την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής των επιτυχόντων.

Άρθρο 9
Διδακτικό προσωπικό

1. Τη διδασκαλία των μαθημάτων του ΠΜΣ αναλαμβάνουν τα μέλη του Τομέα Ιστορίας, Φιλοσοφίας και Κοινωνιολογίας του Δικαίου, μετά από πρόταση της ΣΕ και απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος. Στη διδασκαλία μπορούν να συμμετέχουν και ομότιμα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος, που ανήκαν στον ίδιο Τομέα.

2. Η Συνέλευση του Τμήματος με απόφασή της, έχοντας υπόψη την εισήγηση του Διευθυντή του ΠΜΣ, μπορεί να καλέσει, για την κάλυψη εκπαιδευτικών αναγκών, ως επισκέπτες, καταξιωμένους επιστημονες που έχουν θέση ή προσόντα καθηγητή ή ερευνητή σε ερευνητικό κέντρο, ή επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους με εξειδικευμένες γνώσεις ή σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ από την ημεδαπή ή την αλλοδαπή.

Άρθρο 10
Υποχρεώσεις διδασκόντων

Ο υπεύθυνος (σε περίπτωση συνδιδασκαλίας: οι υπεύθυνοι) για τη διδασκαλία μαθήματος στο ΠΜΣ είναι υποχρεωμένος/οι:

α) Να τηρεί πιστά και επακριβώς το πρόγραμμα και το ωράριο των παραδόσεων του μαθήματος.

β) Να καθορίζει το περιεχόμενο του μεταπτυχιακού μαθήματος, στο πλαίσιο της ύλης της ειδικότερης θεματικής του, με τρόπο ακαδημαϊκά έγκυρο.

γ) Να τηρεί τουλάχιστον δύο (2) ώρες γραφείου την εβδομάδα, που θα επιτρέπουν την απρόσκοπτη επικοινωνία των φοιτητών μαζί του για θέματα που άπτονται των σπουδών τους και του συγκεκριμένου μαθήματος.

δ) Να ανακοινώνει κατά την έναρξη του εξαμήνου το αναλυτικό πρόγραμμα διδασκαλίας του μαθήματος, διάρκειας δεκατριών (13) εβδομάδων.

ε) Να αναπληρώνει τις ώρες διδασκαλίας που τυχόν απωλέσθησαν για λόγους που αφορούν τον ίδιο, σε ημέρες και ώρες που ανακοινώνονται εγκαίρως.

Άρθρο 11
Αξιολόγηση μεταπτυχιακών φοιτητών

1. Ο τρόπος αξιολόγησης των μεταπτυχιακών φοιτητών για κάθε μάθημα προσδιορίζεται από το διδάσκοντα στην αρχή του εξαμήνου και γνωστοποιείται στους μεταπτυχιακούς φοιτητές μαζί με το αναλυτικό πρόγραμμα διδασκαλίας του μαθήματος. Ο τρόπος εξέτασης και βαθμολογίας των φοιτητών πρέπει να διασφαλίζει το αδιάβλητο, την αντικειμενικότητα και τη διαφάνεια.

2. Η αξιολόγηση των επιδόσεων των μεταπτυχιακών φοιτητών γίνεται την πρώτη εβδομάδα του Φεβρουαρίου για τα μαθήματα του χειμερινού εξαμήνου και εντός του Ιουνίου για τα μαθήματα του εαρινού εξαμήνου. Οι επιτυχόντες βαθμολογούνται από το έξι (6) ως το δέκα (10), με δυνατότητα βαθμολόγησης ανά μισή μονάδα, ενώ οι αποτυχόντες βαθμολογούνται με Ε (Επανάληψη). Οι διδάσκοντες υποχρεούνται να εκδίδουν τα αποτελέσματα των εξετάσεων το αργότερο μέσα σε διάστημα δέκα (10) ημερών από την ημέρα εξέτασης.

3. Σε περίπτωση βαθμολόγησης με Ε, που αντιστοιχεί σε βαθμό κάτω από έξι (6), ο μεταπτυχιακός φοιτητής επανεξετάζεται μία μόνο φορά, σε επαναληπτική εξέτα-

ση που λαμβάνει χώρα τον Σεπτέμβριο για τα μαθήματα τόσο του χειμερινού όσο και του εαρινού εξαμήνου. Οι διδάσκοντες υποχρεούνται να εκδίδουν τα αποτελέσματα της εξέτασης αυτής το αργότερο μέσα σε διάστημα πέντε (5) ημερών από την ημέρα εξέτασης.

Εάν ο μεταπτυχιακός φοιτητής αποτύχει στην επαναληπτική εξέταση, έχει τη δυνατότητα να επαναλάβει το μάθημα κατά το επόμενο εξάμηνο στο οποίο αυτό έχει προγραμματιστεί να διδαχθεί, χωρίς όμως πλέον να έχει δικαίωμα επανεξέτασής του σε περίπτωση αποτυχίας του στην πρώτη εξέταση. Στην εξέταση αυτή ο μεταπτυχιακός φοιτητής δικαιούται να ζητήσει να μην εξεταστεί από τον διδάσκοντα, αλλά από τριμελή επιτροπή άλλων μελών ΔΕΠ του ίδιου ή συναφούς αντικείμενου, που ορίζεται από τη Συνέλευση του Τμήματος. Στην περίπτωση που ο μεταπτυχιακός φοιτητής αποτύχει σε αυτή τη μόνη επανεξέταση ή δεν εμφανιστεί, διαγράφεται από το πρόγραμμα με απόφαση της Συνέλευσης του τμήματος.

Άρθρο 12

Αξιολόγηση μαθημάτων και διδασκόντων

1. Η αξιολόγηση των μαθημάτων διενεργείται σύμφωνα με τα ισχύοντα πρότυπα του ΑΠΘ. Μετά την ολοκλήρωση ενός μαθήματος και πριν από τις εξετάσεις, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές αξιολογούν αυτό ηλεκτρονικά, μέσω του πληροφοριακού συστήματος της ΜΟΔΙΠ του ΑΠΘ.

2. Η αξιολόγηση των διδασκόντων γίνεται με κριτήρια τις γνώσεις και την ικανότητα μετάδοσής τους στους μεταπτυχιακούς φοιτητές, το επίπεδο της προετοιμασίας τους, τη χρησιμοποίηση της πλέον σύγχρονης και διεθνώς καθιερωμένης για υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακές σπουδές βιβλιογραφίας, την προθυμία τους να απαντούν σε ερωτήσεις, την έγκαιρη βαθμολόγηση και επιστροφή εργασιών και γραπτών εξετάσεων, την τήρηση των ωρών διδασκαλίας του μαθήματος και των ωρών γραφείου, κ.λπ.

Άρθρο 13

Μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία

1. Εφόσον ο μεταπτυχιακός φοιτητής έχει εξετασθεί επιτυχώς σε όλα τα μαθήματα του α' και του β' εξαμήνου του ΠΜΣ, μπορεί να ενταχθεί στη διαδικασία συγγραφής της μεταπτυχιακής διπλωματικής του εργασίας.

2. Για το σκοπό αυτό θα πρέπει να ετοιμάσει προκαταρκτικό περίγραμμα έρευνας και να επιλέξει επιβλέποντα καθηγητή από τους διδάσκοντες στο ΠΜΣ, με τη σύμφωνη γνώμη του τελευταίου. Στο περίγραμμα έρευνας πρέπει να προσδιορίζεται το θέμα που θα αναλυθεί, η μεθοδολογία της επιστημονικής του προσέγγισης καθώς και η βιβλιογραφία που θα χρησιμοποιηθεί. Η αποδοχή της ερευνητικής πρότασης του μεταπτυχιακού φοιτητή από τον επιβλέποντα γίνεται με κριτήριο τη συνάφεια του θέματος με το αντικείμενο του ΠΜΣ.

3. Η ΣΕ ορίζει τον επιβλέποντα καθηγητή και τριμελή επιτροπή για την επίβλεψη και αξιολόγηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας. Στην επιτροπή μετέχει και ο επιβλέπων καθηγητής. Τα υπόλοιπα δύο (2) μέλη πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με το γνωστικό αντικείμενο της διπλωματικής εργασίας.

4. Το θέμα της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας εγγράφεται σε ειδικό κατάλογο μεταπτυχιακών μελετών, που τηρείται στη Γραμματεία του ΠΜΣ. Στον κατάλογο αυτόν περιλαμβάνονται απαραίτητως τα ονοματεπώνυμα του υποψηφίου και του επιβλέποντος, η ημερομηνία έγκρισης του θέματος από τη ΣΕ και η ημερομηνία περάτωσης της διαδικασίας, είτε με αποδοχή είτε με απόρριψη.

5. Ανάλογα με την εξέλιξη της εκπόνησης της διπλωματικής του εργασίας, ο μεταπτυχιακός φοιτητής ενημερώνει τον επιβλέποντα καθηγητή, ο οποίος παρακολουθεί, με ημερολόγιο προόδου, αν τηρούνται οι στόχοι και οι προδιαγραφές της έρευνας. Το κείμενο της εργασίας ενδείκνυται να έχει έκταση από 15.000 ως 20.000 λέξεις.

6. Η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία θα πρέπει να ολοκληρωθεί εντός του προβλεπόμενου γι' αυτή χρόνου, αναλόγως αν η φοίτηση είναι πλήρης ή μερική (ένα ή δύο εξάμηνα, αντίστοιχα).

7. Όταν περατωθεί η σύνταξη της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, αυτή υποβάλλεται σε τρία (3) αντίτυπα στη Γραμματεία του ΠΜΣ, με τη σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντος καθηγητή ότι πληροί τις προϋποθέσεις για να εισαχθεί προς κρίση.

8. Οι παρουσιάσεις των μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών πραγματοποιούνται σε ημερομηνίες που ορίζονται από τη ΣΕ, το αργότερο εντός σαράντα (40) ημερών από την κατάθεσή τους. Η πρόσκληση και ανακοίνωση για την παρουσίαση των διπλωματικών εργασιών απευθύνεται από τον Διευθυντή του ΠΜΣ.

9. Κατά τη διάρκεια της παρουσίασης, ο μεταπτυχιακός φοιτητής παρουσιάζει στην Επιτροπή τα κύρια σημεία της μεταπτυχιακής διπλωματικής του εργασίας με τα συμπεράσματά της. Η παρουσίαση δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δεκαπέντε (15) λεπτά. Στη συνέχεια, τα μέλη της Επιτροπής υποβάλλουν ερωτήσεις στον φοιτητή, η συνολική διάρκεια των οποίων δεν μπορεί να υπερβεί τα τριάντα (30) λεπτά.

10. Αμέσως μετά την ολοκλήρωση της παρουσίασης, η Τριμελής Εξεταστική Επιτροπή διαβιβάζει στη Γραμματεία του ΠΜΣ το πρακτικό εξέτασης του φοιτητή και το βαθμό της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, με κλίμακα βαθμολογίας από μηδέν (0) έως δέκα (10).

11. Δεν είναι δυνατή η αλλαγή του θέματος της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας του φοιτητή, παρά μόνο με απόφαση της ΣΕ, μετά από αιτιολογημένη εισηγήση του επιβλέποντα καθηγητή. Η αλλαγή θέματος μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας δεν αποτελεί σε καμία περίπτωση λόγο για παράταση των παραπάνω προθεσμιών.

Άρθρο 14

Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

1. Για τον υπολογισμό του βαθμού του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών πολλαπλασιάζεται ο βαθμός κάθε μαθήματος του α' και β' εξαμήνου καθώς και της διπλωματικής εργασίας του γ' εξαμήνου με τον αντίστοιχο αριθμό πιστωτικών μονάδων και το άθροισμα των επιμέρους γινομένων διαιρείται με τον αριθμό πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για τη λήψη του Διπλώματος. Ο βαθμός του διπλώματος μεταπτυχιακών σπουδών

υπολογίζεται με ακρίβεια δεύτερου δεκαδικού ψηφίου. Η κλίμακα κατανομής των βαθμών για τον χαρακτηρισμό του τίτλου σπουδών είναι: άριστα (8,50 - 10,00), Λίαν Καλώς (6,50 - 8,49) και Καλώς (6,00 - 6,49).

2. Στο δίπλωμα μεταπτυχιακών σπουδών επισυνάπτεται παράρτημα διπλώματος, ως προς το οποίο ισχύουν οι ρυθμίσεις του άρθρου 15 του ν. 3374/2005 και της ΥΑ Φ5/89656/Β3/13-8-2007 (ΦΕΚ 1466 Β').

Άρθρο 15

Λογοκλοπή, αποκλεισμός από εξετάσεις, διαγραφή

1. Η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία καθώς και κάθε εργασία που κατατίθεται στο πλαίσιο των μαθημάτων πρέπει να αποτελεί προσωπικό έργο του φοιτητή που την υποβάλλει. Η λογοκλοπή αποτελεί σοβαρό ακαδημαϊκό παράπτωμα.

2. Λογοκλοπή θεωρείται ιδίως η εν όλω ή εν μέρει αντιγραφή έργου άλλου, αυτούσιου ή κατά παράφραση, δημοσιευμένου ή μη, σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή, χωρίς ακριβή και σαφή αναφορά στην πηγή. Επίσης, μορφή λογοκλοπής θεωρείται και η κατάθεση εργασίας από φοιτητή, την οποία έχει συγγράψει εξ ολοκλήρου ένα άλλο πρόσωπο, με ή χωρίς αμοιβή.

3. Σε περιπτώσεις διαπιστωμένης λογοκλοπής, η Συνέλευση του Τμήματος, μετά από αιτιολογημένη εισήγηση της ΣΕ, μπορεί να αποφασίσει τη διαγραφή του μεταπτυχιακού φοιτητή. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί η λογοκλοπή μετά τη λήψη του μεταπτυχιακού διπλώματος, ο τίτλος που έχει απονεμηθεί μπορεί να ανακαλείται με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

4. Ο μεταπτυχιακός φοιτητής που θα καταληφθεί να αντιγράφει σε γραπτή εξέταση για πρώτη φορά, θα αποκλείεται από την εξέταση του αντίστοιχου μαθήματος και θα πρέπει να παρακολουθήσει εκ νέου το μάθημα την επόμενη περίοδο που θα διδαχθεί. Στην περίπτωση αυτή παρατείνεται αυτοδικαίως η διάρκεια φοίτησης και ο χρόνος αυτός αφαιρείται από το χρόνο παράτασης που προβλέπεται στο άρθρο 7 του παρόντος κανονισμού. Η δεύτερη φορά που θα καταληφθεί να αντιγράφει στη διάρκεια των σπουδών του επιφέρει την οριστική διαγραφή του από το ΠΜΣ, με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

5. Η Συνέλευση του Τμήματος αποφασίζει επίσης τη διαγραφή του μεταπτυχιακού φοιτητή από το ΠΜΣ, όταν αυτός:

α) έχει υπερβεί τον μέγιστο χρόνο ολοκλήρωσης των σπουδών του, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 7 του παρόντος κανονισμού,

β) έχει αποτύχει στην επαναληπτική εξέταση που προβλέπεται στο άρθρο 11 παρ. 3 του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 16

Αναγόρευση διπλωματούχων

1. Η Συνέλευση του Τμήματος διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης και αποφασίζει να απονεμηθεί το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στους αποφοιτήσαντες.

2. Ο αποφοιτήσας μεταπτυχιακός φοιτητής μπορεί να λαμβάνει, και πριν από την επίσημη αναγόρευσή του ως διπλωματούχου, πιστοποιητικό για την επιτυχή αποπεράτωση του κύκλου σπουδών του ΠΜΣ.

Άρθρο 17

Οικονομικά στοιχεία ΠΜΣ

Τα τέλη φοίτησης του ΠΜΣ είναι ύψους τριακοσίων (300) ευρώ ανά φοιτητή για κάθε εξάμηνο φοίτησης, ήτοι συνολικά εννιακοσίων (900) ευρώ για τα τρία εξάμηνα. Τα τέλη μειώνονται στο ποσό των εκατόν πενήντα (150) ευρώ ανά εξάμηνο, σε περίπτωση μερικής φοίτησης. Τα ποσά αυτά δεν καλύπτουν αμοιβές διδασκόντων. Το ποσό μπορεί να αναπροσαρμόζεται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Οι εναλλακτικές πηγές χρηματοδότησης ορίζονται στο άρθρο 37 του ν. 4485/2017. Οι κατηγορίες δαπανών του ΠΜΣ είναι οι εξής: δαπάνες εξοπλισμού και δαπάνες λογισμικού, δαπάνες χορήγησης υποτροφιών σε μεταπτυχιακούς φοιτητές, δαπάνες αναλωσίμων, δαπάνες μετακινήσεων διδασκόντων του ΠΜΣ, αμοιβές διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης, λοιπές δαπάνες, όπως ιδίως έξοδα δημοσιότητας-προβολής, αγοράς εκπαιδευτικού υλικού, οργάνωσης συνεδρίου, δαπάνες εργασιών πεδίου και λειτουργικά έξοδα ιδρύματος (30% των τελών φοίτησης).

Άρθρο 18

Υποτροφίες

Εφόσον καλυφθούν οι ανάγκες λειτουργίας του, το ΠΜΣ θα δώσει μία (1) υποτροφία στον πρώτο στη σειρά κατάταξης κατά την εισαγωγή στο ΠΜΣ. Η υποτροφία έχει τη μορφή της απαλλαγής από την καταβολή όλων των τελών φοίτησης στο ΠΜΣ.

Άρθρο 19

Διοικητική υποστήριξη, υλικοτεχνική υποδομή

Τα μαθήματα του ΠΜΣ πραγματοποιούνται στις αίθουσες του κτιρίου της Νομικής Σχολής. Το Τμήμα Νομικής προσφέρει κάθε δυνατή διοικητική και τεχνική υποστήριξη, ώστε να παραμείνουν λειτουργικές οι αίθουσες.

Άρθρο 20

Μεταβατικές ρυθμίσεις

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές που έχουν ήδη εγγραφεί στο ΠΜΣ μέχρι και το ακαδημαϊκό έτος 2017-2018 της Νομικής Σχολής στην Κατεύθυνση Ιστορίας, Φιλοσοφίας και Κοινωνιολογίας του Δικαίου, συνεχίζουν και ολοκληρώνουν το Πρόγραμμα σύμφωνα με τις ισχύουσες έως την έναρξη ισχύος του παρόντος Κανονισμού διατάξεις.

ΜΕΡΟΣ Β'

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Α. Δομή του Προγράμματος

Το Π.Μ.Σ. διαρθρώνεται σε τρία (3) ακαδημαϊκά εξάμηνα. Στο Α' εξάμηνο οι φοιτητές επιλέγουν την παρακολούθηση τεσσάρων (4) από τα συνολικά πέντε (5) προσφερόμενα στο πλαίσιο του ΠΜΣ μαθημάτων. Ανάλογα ισχύουν και στο Β' εξάμηνο του ΠΜΣ. Στο Γ' εξάμηνο οι φοιτητές εκπονούν τη μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία.

Η γλώσσα διδασκαλίας των μαθημάτων και της συγγραφής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας είναι η ελληνική. Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τις ώρες διδασκαλίας και τις ακαδημαϊκές πιστωτικές μονάδες ανά μάθημα και στο σύνολο του προγράμματος. Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες φόρτου εργασίας.

Το σύνολο των πιστωτικών μονάδων (ECTS) που απαιτούνται για την απόκτηση του διπλώματος μεταπτυχιακών σπουδών είναι ενενήντα (90). Το αναλυτικό πρόγραμμα μαθημάτων ανά εξάμηνο διαμορφώνεται ως εξής:

Α' εξάμηνο		
A/A	Μαθήματα (Υποχρεωτικά κατ' επιλογή μαθήματα - 4 από τα κάτωθι)	ECTS
1	Ιστορία του Δικαίου I	7,5
2	Φιλοσοφία και Μεθοδολογία του Δικαίου I	7,5
3	Κοινωνιολογία του Δικαίου I	7,5
4	Εκκλησιαστικό Δίκαιο I	7,5
5	Δίκαιο και Πληροφορική I	7,5
		Σύνολο 30
Β' εξάμηνο		
A/A	Μαθήματα (Υποχρεωτικά κατ' επιλογή μαθήματα - 4 από τα κάτωθι)	ECTS
1	Ιστορία του Δικαίου II	7,5
2	Φιλοσοφία και Μεθοδολογία του Δικαίου II	7,5
3	Κοινωνιολογία του Δικαίου II	7,5
4	Εκκλησιαστικό Δίκαιο II	7,5
5	Δίκαιο και Πληροφορική II	7,5
		Σύνολο 30
Γ' εξάμηνο		
1	Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία	30
		Σύνολο ECTS
		30

B. Θεματική και Περιγραφή των Μαθημάτων

Α' Εξάμηνο

1. ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ I

Θεματική: Δικαιικοί θεσμοί της ελληνικής και ρωμαϊκής Αρχαιότητας στο πολιτικό και κοινωνικό τους γίνεσθαι.

Περιγραφή: Θα διερευνηθούν οι πηγές του δικαίου των δύο αυτών περιόδων.

Στη συνέχεια η διδασκαλία θα εστιάσει σε συγκεκριμένους θεσμούς ή έννοιες του δημοσίου και/ή του ιδιωτικού δικαίου, που απαντούν και στις δύο αυτές ιστορικές περιόδους.

Στόχος είναι μέσα από τη συγκριτική αυτή προσέγγιση να διαπιστωθούν σημεία τομής και διαφοροποίησης στην εξέλιξη των θεσμών της Αρχαιότητας.

Η ανωτέρω περιγραφή του μαθήματος είναι ενδεικτική. Οι διδάσκοντες προτίθενται να ανανεώνουν και να ποικίλλουν τα περιεχόμενα του μαθήματος.

2. ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ I

Θεματική: Βασικά θέματα Θεωρίας του Δικαίου

Περιγραφή: Η Νομική ως επιστήμη. Το πρόβλημα της ορθότητας των νομικών κρίσεων. Η νομική γλώσσα. Ο νομικός συλλογισμός. Κριτική δικαστικών αποφάσεων. Πώς θεμελιώνεται καθήκον προστασίας της Φύσης και του έμβριου κόσμου; Πώς μπορούμε να συλλάβουμε ορθολογικά αρχές δικαιοσύνης; Υπεράσπιση των θεμελιωδών δικαιωμάτων του ανθρώπου και του πολίτη.

Η ανωτέρω περιγραφή του μαθήματος είναι ενδεικτική. Οι διδάσκοντες προτίθενται να ανανεώνουν και να ποικίλλουν τα περιεχόμενα του μαθήματος.

3. ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ I

Θεματικές: Ενδεικτικά: (i) Θεωρία και πρακτικές ασκήσεις προσομοίωσης διαπραγματεύσεων (γενικό

μέρος) και νομικών διαπραγματεύσεων (ειδικό μέρος) (ii) οικονομική κρίση, παγκοσμιοποίηση και οι σχέσεις του δικαίου με την οικονομία (iii) έμφυλες σχέσεις και Δίκαιο (ισότητα των δύο φύλων, ταυτότητα φύλου) (iv) κοινωνική παρέκκλιση (θεωρίες για την παρεκκλίνουσα ή έκτροπη συμπεριφορά, έγκλημα και τιμωρία) (v) Δίκαιο και Πολιτισμός (vi) Δίκαιο και βιοηθική (μεταμόσχευση οργάνων, πρόληψη και καταστολή της τοξικοεξάρτησης) (vii) μειονότητες, ξενοφοβία, μετανάστευση, πρόσφυγες (viii) έθνος, εθνική ιδεολογία και κράτος (ix) κοινωνία της πληροφορίας- θεωρίες για τα κοινωνικά δίκτυα (x) σύγχρονα νομικά επαγγέλματα - νομικός πολιτισμός.

Περιγραφή: Πηγές του δικαίου. Φυσικό και θετικό δίκαιο. Κριτική προσέγγιση του νομικού κρατικοθετικισμού. Το δίκαιο ως κοινωνικό φαινόμενο και ο νομικός ρεαλισμός. Θεωρίες κοινωνικού συμβολαίου. Οι τρεις τύποι νομικής σκέψης: το δίκαιο ως απόφαση, το δίκαιο ως κανόνας, το δίκαιο ως οργάνωση. Τα τρία πορίσματα - αξιώματα στα οποία θεμελιώνεται η κοινωνιολογική μελέτη του δικαίου: το δίκαιο υπερβαίνει τις κρατικοθετικιστικές τυπικές πηγές του, οι νομικοί κανόνες δεν καλύπτουν το σύνολο των κοινωνικών κανόνων, το δίκαιο υπερβαίνει τη συνείδηση των κοινωνικών υποκειμένων. Σφαιρικός/συστημικός ορισμός του δικαίου και οι πολλαπλές γέφυρες σύνδεσης ανάμεσα στη νομική θεωρία (και τη δογματική επιστήμη του δικαίου) και στη νομική πρακτική. Κοινωνιολογικές σχολές σκέψης-προσεγγίσεις (διαλεκτική, δομολειτουργισμός, μαρξισμός, συστημική, κοινωνιο-σημειωτική, κοινωνιο-κυβερνητική)

4. ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ I

Θεματική: Το δικαίωμα της θρησκευτικής ελευθερίας στην ελληνική και διεθνή έννομη τάξη.

Περιγραφή: Θρησκευτική Ελευθερία στην Ελλάδα, σε κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στο διεθνή χώρο. Μέτρα για την προστασία της θρησκευτικής ελευθερίας. Ειδικά η ΕΣΔΑ και η νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Οργάνωση και διοίκηση εκκλησιαστικών και θρησκευτικών νομικών προσώπων και κοινοτήτων. Θεωρία και νομολογία.

Η ανωτέρω περιγραφή του μαθήματος είναι ενδεικτική. Οι διδάσκοντες προτίθενται να ανανεώνουν και να ποικίλλουν τα περιεχόμενα του μαθήματος.

5. ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ I

Θεματική: Νομική προστασία ψηφιακών αγαθών και δικαίο ηλεκτρονικών συναλλαγών

Περιγραφή: Ψηφιακά αγαθά (λογισμικό, βάσεις δεδομένων, πολυμέσα, ψηφιακά έργα κ.ά.) και η προστασία τους με το δικαίο διανοητικής ιδιοκτησίας. Ο ψηφιακός μετασχηματισμός στο πεδίο των ηλεκτρονικών συναλλαγών. Ηλεκτρονικό εμπόριο, ηλεκτρονική ταυτοποίηση και υπηρεσίες εμπιστοσύνης για τις ηλεκτρονικές συναλλαγές. Προστασία καταναλωτών και χρηστών στο διαδίκτυο. Ηλεκτρονικές πληρωμές, φορολόγηση, τεχνικά πρότυπα και υπηρεσίες της κοινωνίας της πληροφορίας.

Β' Εξάμηνο

1. ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ II

Θεματική: Δικαιικοί θεσμοί της βυζαντινής και μεταβυζαντινής κοινωνίας.

Περιγραφή: Θα διερευνηθούν οι πηγές του δικαίου των δύο αυτών περιόδων.

Στη συνέχεια η διδασκαλία θα εστιάσει σε συγκεκριμένους θεσμούς ή έννοιες του δημοσίου και/ή του ιδιωτικού δικαίου, που απαντούν και στις δύο αυτές ιστορικές περιόδους.

Στόχος είναι μέσα από τη συγκριτική αυτή προσέγγιση να διαπιστωθούν σημεία τομής και διαφοροποίησης στην εξέλιξη των θεσμών των Μέσων Χρόνων και της Τουρκοκρατίας/Ενετοκρατίας/Φραγκοκρατίας.

Η ανωτέρω περιγραφή του μαθήματος είναι ενδεικτική. Οι διδάσκοντες προτίθενται να ανανεώνουν και να ποικίλλουν τα περιεχόμενα του μαθήματος.

2. ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ II

Θεματική: Ρεύματα ιδεών στη Θεωρία του Δικαίου (από τον Καντ και εντεύθεν).

Περιγραφή: Η δικαιοπολιτική φιλοσοφία του Καντ. Η δικαιοπολιτική σκέψη του Μπένθαμ. Ελευθερίες και δικαϊκή ρύθμιση στη σκέψη του ώριμου Μαρξ. Η γένεση και η εξέλιξη του νομικού θετικισμού. Ρεύματα κριτικά προς τον νομικό θετικισμό στην ευρώπη και στον αγγλοσαξονικό κόσμο. Η θεωρία δικαίου του Χαρτ. Κριτική αποτίμηση του ωφελιμισμού. Η θεωρία δικαιοσύνης του Ρωλς.

Η ανωτέρω περιγραφή του μαθήματος είναι ενδεικτική. Οι διδάσκοντες προτίθενται να ανανεώνουν και να ποικίλλουν τα περιεχόμενα του μαθήματος.

3. ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ II

Θεματικές: Ενδεικτικά: (i) Θεωρία και πρακτικές ασκήσεις προσομοίωσης διαπραγματεύσεων (γενικό μέρος) και νομικών διαπραγματεύσεων (ειδικό μέρος) (ii) οικονομική κρίση, παγκοσμιοποίηση και οι σχέσεις του δικαίου με την οικονομία (iii) έμφυλες σχέσεις και Δίκαιο (ισότητα των δύο φύλων, ταυτότητα φύλου) (iv) κοινωνική παρέκκλιση (θεωρίες για την παρεκκλίνουσα

ή έκτροπη συμπεριφορά, έγκλημα και τιμωρία) (v) Δίκαιο και Πολιτισμός (vi) Δίκαιο και βιοηθική (μεταμόσχευση οργάνων, πρόληψη και καταστολή της τοξικοεξάρτησης) (vii) μειονότητες, ξενοφοβία, μετανάστευση, πρόσφυγες (viii) έθνος, εθνική ιδεολογία και κράτος (ix) κοινωνία της πληροφορίας- θεωρίες για τα κοινωνικά δίκτυα (x) σύγχρονα νομικά επαγγέλματα - νομικός πολιτισμός.

Περιγραφή: Θεωρίες για τη δικαιοσύνη. Ιστορική και συγκριτική προσέγγιση, καθώς και σε βάθος μελέτη διαφορετικών δικαιοταξιών (κύρια της ελληνικής, της γαλλικής, της γερμανικής και της αμερικανικής). Διάκριση μεταξύ νομικής ισχύος, νομικής αποτελεσματικότητας και κοινωνικής αποτελεσματικότητας. Ο νομικός πλουραλισμός στην εποχή της μετανεωτερικότητας. Μελέτη συγκεκριμένων παραδειγμάτων (case studies) από όλους τους κλάδους της νομικής επιστήμης (αστικό δικαίο, ποινικό δικαίο, εμπορικό δικαίο, συνταγματικό δικαίο και διοικητικό δικαίο). Μια εισαγωγή στις κοινωνιολογικές τεχνικές εμπειρικής έρευνας (ερωτηματολόγια-συνεντεύξεις). Η κοινωνιολογική Σχολή της Κατανοούσας Κοινωνιολογίας (Max Weber). Πώς η Κοινωνιολογία του Δικαίου βοηθά τους σύγχρονους νομικούς να εμπλουτίσουν, να βελτιώσουν και να ξεπεράσουν το υπάρχον νομικό σύστημα (η Κοινωνιολογία του Δικαίου ως πραξεολογία).

4. ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ II

Θεματική: Σχέσεις κράτους και εκκλησιών/θρησκευμάτων.

Περιγραφή: Η συνταγματική ρύθμιση των σχέσεων κράτους και εκκλησιαστικών/θρησκευτικών κοινοτήτων στην Ελλάδα και σε κράτη μέλη της ΕΕ. Η νομική προσωπικότητα των θρησκευτικών οργανισμών και ο ν. 4301/2014. Διοίκηση και διαχείριση της εκκλησιαστικής περιουσίας. Το φορολογικό καθεστώς των θρησκευμάτων. Ποινικό και πειθαρχικό δικαίο των εκκλησιαστικών και θρησκευμάτων. Εκκλησιαστικές δικαιοταξίες της ελληνικής επικράτειας. Εκκλησία της Ελλάδος, Άγιο Όρος, Κρήτη και Δωδεκάνησα. Θεωρία και νομολογία.

Η ανωτέρω περιγραφή του μαθήματος είναι ενδεικτική. Οι διδάσκοντες προτίθενται να ανανεώνουν και να ποικίλλουν τα περιεχόμενα του μαθήματος.

5. ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ II

Θεματική: Προστασία Προσωπικών Δεδομένων και θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών στο Διαδίκτυο.

Περιγραφή: Προστασία δεδομένων στη σύγχρονη κοινωνία της. Γενικός Κανονισμός Προστασίας Δεδομένων και ειδική νομοθεσία σε ειδικούς τομείς, όπως ηλεκτρονικές επικοινωνίες, προστασίας ειδικών κατηγοριών δεδομένων, προστασία δεδομένων εργαζομένων κλπ. Προστασία θεμελιωδών δικαιωμάτων στο διαδίκτυο: ελευθερία της έκφρασης και μισαλλόδοξος λόγος, μνήμη και λήθη στον κυβερνοχώρο, δικαίωμα πρόσβασης και άλλα συμμετοχικά δικαιώματα.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Θεσσαλονίκη, 15 Μαρτίου 2019

Ο ΠΡΥΤΑΝΗΣ κ.α.α.

Ο Αντιπρύτανης Οικονομικών

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΒΑΡΣΑΚΕΛΗΣ